

uzskatīja, ka tehnoloģisko progresu uzņēmumā nepieciešams nodrošināt vismaz reizi divos gados, citādi konkurences cīņā tiek zaudēts, jo citi uzņēmumi nesnauž. Svarīgs aspekts ir arī sadarbība starp iesaistītajiem spēlētājiem gan nozares iekšienē, gan arī starp nozarēm,» uzskata domnīcas *Certus* padomes priekšsēdētāja vietnieks Artis Grīnbergs.

Digitālās transformācijas kontekstā ļoti svarīgi ir domāt par cilvēku, jo, kamēr mākslīgais intelekts nav apvienojies ar cilvēka smadzenēm, galvenais virzītājspēks visiem procesiem joprojām būs cilvēks. Dati ir jaunais enerģijas avots, tā ir vērtība. Jo vairāk un kvalitatīvāki ir dati, jo kvalitatīvākus lēmumus var pieņemt. Par digitālo transformāciju lielākā vai mazākā mērā tiek runāts jau 30 gadu, bet šobrīd sasniegta kraujas mala, kur neviens vairs no kritiena nevarēs izvairīties, un tā skars visus. Tas ir liels nezināmais, kur it kā saprotam, ka kaut kas ir jādara, bet bieži vien nav skaidrs, kas tieši. «Uzņēmumi tērē

daudz līdzekļu, lai iegādātos jaunas tehnoloģijas vai programmatūras, bet ne vienmēr tās nes gaidīto rezultātu. Vispirms uzņēmumam ir jāsaprot, kur tas vēlas doties, un tad jāpielāgo vai jāiegādājas rīki. Otrkārt, bieži vien daudz tiek iztērēts ārpalpojumu sniedzējiem, kur mums liekas, ka atnāks kāds no malas un pateiks, kas ir jādara. Realitātē mēs nevaram paļauties, ka atnākušais auditors precīzi noteiks, kas un kā jāuzlabo. Ir ļoti svarīgi runāt ar saviem darbiniekiem, kas vislabāk saprot, kurus procesus nepieciešams uzlabot. Tajā pašā laikā jāsaprot, ka cilvēkiem ir bail no digitālās transformācijas, jo datori var atņemt viņu darba vietas. Līdz ar to mainās prasmes, kas darbiniekiem ir nepieciešamas. Tāpēc ne vienmēr viņi var būt ieinteresēti šajos procesos. Mēs atbalstām darbiniekus, bet ne visi ir gatavi mācīties,» uzsver SIA *Latvāņi* valdes locekle Linda Grīnberga.

Personāls joprojām ir daļa no IT sistēmām, un tās vienas pastāvēt nevar. Visas sistēmas ir jāuztur. Tas

nozīmē, ka papildu resursi jāiegulda gan cilvēkos, gan sistēmās. Ja sistēmās visu laiku neiegulda, tās ātri noveco. Parasti, pirms ieguldīt jaunās sistēmās vai tehnoloģijās, uzņēmumā tiek sarēķināti izdevumi, kāda būs peļņa un cik ilgā laikā ieguldījumi atmaksāsies. «Bet diemžēl *Excel* failos visu sarēķināt nevar, jo pa vidu ir dažādi cilvēciskie faktori, kas var būt izšķiroši investīciju veiksmīgumam. Bieži vien līdzekļi tiek pazaudēti arī tādēļ, ka vadītāji nevar atzīt to, ka projekts nav izdevies, un pārtraukt tajā investēt,» stāsta AS *Latvijas valsts meži* biznesa sistēmu risinājumu direktors Māris Kuzmins.

«Esmu pārliecināts, ka mūsdienās bizness ir par to, lai uz šīs pasaules mēs vērtības radītu vairāk, nevis viens otram tās atņemtu. Cīnoties parasti abām pusēm ir ticība, ka zaudēs otrs, bet realitātē spēkus tērē abi. Parasti jāizvēlas starp *win-win* vai *lose-lose* scenārijiem, *win-lose* rezultāti ir reti un parasti – īslaicīgi,» atzīst *VMF Latvia* padomes loceklis Mārtiņš Gaigals. ○